

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

75

Ον/μο:.....

Α' Λυκείου

Ύλη: Το σύνολο R-Εξισώσεις-Ανισώσεις

05-02-12

Θέμα 1^ο:

A. Δίνεται η εξίσωση $ax^2 + bx + \gamma = 0$, με $a \neq 0$ και διακρίνουσα Δ

α.1. Πότε η εξίσωση έχει δύο ρίζες άνισες ;

2. Πότε η εξίσωση έχει μια διπλή ρίζα ;

3. Πότε είναι αδύνατη;

(Μον. 3)

β. Αν x_1 και x_2 ρίζες της εξίσωσης, να αποδείξετε ότι

1. $x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha}$

2. $x_1 \cdot x_2 = \frac{\gamma}{\alpha}$

(Μον.6)

B. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις :

1. Αν $\theta > 0$ τότε :

• $|x| = \theta \Leftrightarrow \dots\dots\dots$

• $|x| > \theta \Leftrightarrow \dots\dots\dots$

2. $|\alpha + \beta| \leq \dots\dots\dots$

3. Αν $\alpha \geq 0$ και $\sqrt[\alpha]{\alpha} = x \Leftrightarrow \alpha = \dots\dots\dots$

4. $\sqrt{\alpha^2} = \dots\dots\dots$

5. $\alpha x = \beta$ και $\alpha \neq 0 \Leftrightarrow x = \dots\dots\dots$

(Μον.5)

Γ. Να ορίσετε ως (Σ) η (Λ) τις προτάσεις :

1. Αν $\alpha \cdot \beta < 0 \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\beta} < 0$

Σ Λ

2. Ισχύει : $\alpha < \beta \Leftrightarrow \alpha^3 < \beta^3$

Σ Λ

3. $\sqrt{\alpha + \beta} = \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}$

Σ Λ

4. Η εξίσωση $(\alpha - 1) \cdot x = \alpha(\alpha - 1)$ έχει μοναδική λύση $x = \alpha$

Σ Λ

5. Οι εξισώσεις $\frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} = 0$ και $x^2 - 3x + 2 = 0$

είναι ισοδύναμες

Σ Λ

(Μον.5)

- Δ. Να γράψετε ένα παράδειγμα ταυτότητας, εξίσωσης, ανισότητας, ανίσωσης. (Mov.2)
- Ε. Να γράψετε ένα παράδειγμα εξίσωσης της μορφής $ax = \beta$ που είναι αδύνατη και ένα που είναι ταυτότητα. (Mov.2)
- ΣΤ. Τι συμπέρασμα βγάζετε από την πρόταση :
«η ανίσωση $ax^2 + \beta x + \gamma > 0$ ισχύει για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Mov.2)

Θέμα 2^ο:

- A. Να αποδείξετε ότι :
1. $\beta^2 + 1 \geq 2\beta$ 2. $2\alpha^2 + 2\alpha + 1 > 0$ (Mov.6)
- B. Αν $\alpha^2 + \beta^2 + 2 = 2(\beta - \alpha)$, να βρείτε τους α, β (Mov.4)
- Γ. Έστω $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ με $|\alpha| \leq 2, |\beta| \leq 3$
1. Να γράψετε την παράσταση $A = |\alpha + 3| + |\beta - 4| - 7$ χωρίς απόλυτες τιμές (Mov.5)
 2. Να αποδείξετε ότι $|3\alpha - 2\beta| \leq 12$ (Mov.5)
- Δ. Να βρεθεί η τιμή της παράστασης :
- $$A = \frac{2}{\sqrt{3} - \sqrt{2}} - \frac{3}{3\sqrt{2} - 2\sqrt{3}} - \frac{5}{2\sqrt{3} - \sqrt{2}}$$
- (Mov.5)

Θέμα 3^ο:

- A. Δίνεται η εξίσωση $(\lambda - 2) \cdot x^2 + 2x - \lambda + 4 = 0, \lambda \in \mathbb{R}$
1. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει πάντοτε ρίζες .
 2. Να προσδιορίσετε την τιμή του λ , ώστε η εξίσωση να έχει μια διπλή ρίζα, την οποία και να βρείτε .
 3. Να βρείτε για ποιες τιμές του λ η εξίσωση έχει δύο άνισες ρίζες .
 4. Αν x_1 και x_2 είναι ρίζες της εξίσωσης και $x_1^2 + x_2^2 = 10$, να βρείτε το λ . (Mov.4x5=20)
- B. Να λύσετε την εξίσωση : $\frac{2x^2 - 8x + 8}{x^2 - 3x + 2} - \frac{x + 4}{x - 2} = \frac{x - 1}{x^2 - 2x + 1}$ (Mov.5)

Θέμα 4^ο

A. Να βρείτε για ποιες ακέραιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση

$$K = \sqrt{5 - |1 - x|} + \sqrt{|x + 2| - 1} \quad (\text{Μον.8})$$

B. Δίνεται το τριώνυμο $f(x) = (\lambda + 1)x^2 + 4x + \lambda - 2$, $\lambda \neq -1$

Να βρείτε το λ , ώστε το τριώνυμο :

1. να είναι πάντα θετικό

2. να έχει πραγματικές και άνισες ρίζες

(Μον.10)

Γ. Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες ορίζεται η παράσταση

$$h(x) = \sqrt{x^2 - 4} + \sqrt{12 - x - x^2} \quad (\text{Μον.7})$$

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Δ.Είναι

$$\begin{aligned}
 A &= \frac{2}{\sqrt{3}-\sqrt{2}} - \frac{3}{3\sqrt{2}-2\sqrt{3}} - \frac{5}{2\sqrt{3}-\sqrt{2}} = \\
 &= \frac{2(\sqrt{3}+\sqrt{2})}{(\sqrt{3}-\sqrt{2})(\sqrt{3}+\sqrt{2})} - \frac{3(3\sqrt{2}+2\sqrt{3})}{(3\sqrt{2}-2\sqrt{3})(3\sqrt{2}+2\sqrt{3})} - \frac{5(2\sqrt{3}-\sqrt{2})}{(2\sqrt{3}-\sqrt{2})(2\sqrt{3}+\sqrt{2})} = \\
 &= \frac{2(\sqrt{3}+\sqrt{2})}{\sqrt{3}^2-\sqrt{2}^2} - \frac{3(3\sqrt{2}+2\sqrt{3})}{(3\sqrt{2})^2-(2\sqrt{3})^2} - \frac{5(2\sqrt{3}-\sqrt{2})}{(2\sqrt{3})^2-(\sqrt{2})^2} = \\
 &= \frac{2(\sqrt{3}+\sqrt{2})}{1} - \frac{3(3\sqrt{2}+2\sqrt{3})}{18-12} - \frac{5(2\sqrt{3}-\sqrt{2})}{10} = \\
 &= 2(\sqrt{3}+\sqrt{2}) - \frac{3\sqrt{2}+2\sqrt{3}}{2} - \frac{2\sqrt{3}-\sqrt{2}}{2} = \frac{4\sqrt{3}+4\sqrt{2}-3\sqrt{2}-2\sqrt{3}-2\sqrt{3}-\sqrt{2}}{2} = 0.
 \end{aligned}$$

Θέμα 3^ο:

A. 1. • Αν $\lambda=2$ η εξίσωση γίνεται $2\chi+2=0$ άρα $\chi=-1$

• Αν $\lambda \neq 2$ εξίσωση έχει

$$\Delta = 2^2 - 4(\lambda - 2)(-\lambda + 4) = 4 + 4\lambda^2 - 16\lambda - 8\lambda + 32 =$$

$$4\lambda^2 - 24\lambda + 36 = 4(\lambda^2 - 6\lambda + 9) = 4(\lambda - 3)^2 \geq 0.$$

Άρα έχει πάντοτε ρίζες.

2. Η εξίσωση έχει διπλή ρίζα όταν $\Delta=0$ άρα όταν $4(\lambda-3)^2=0$ δηλ. $\lambda=3$.

Η διπλή ρίζα είναι η $x = -\frac{\beta}{2\alpha} = -\frac{2}{2(3-2)} = -1$

3. Ανισες είναι οι ρίζες όταν $\Delta > 0$ δηλ. όταν $\lambda \neq 3$.

4. Έχουμε ότι:

$$x_1^2 + x_2^2 = 10 \text{ δηλ. } (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = 10 \Leftrightarrow$$

$$\left[-\frac{2}{2(\lambda-2)^2} \right]^2 - 2 \frac{-\lambda+4}{\lambda-2} = 10 \Leftrightarrow \frac{1}{(\lambda-2)^2} + \frac{2\lambda-8}{\lambda-2} = 10$$

$$\Leftrightarrow \lambda - 2 + (2\lambda - 8)(\lambda - 2) = (\lambda - 2)^2 \Leftrightarrow$$

$$\lambda - 2 + 2\lambda^2 - 4\lambda - 8\lambda + 16 = \lambda^2 - 4\lambda + 4 \Leftrightarrow \lambda^2 - 7\lambda + 10 = 0 \Leftrightarrow \lambda = 2 \text{ ή } \lambda = 5$$

B. Η εξίσωση γράφεται:

$$\frac{2(x^2 - 4x + 4)}{(x-1)(x-2)} - \frac{x+4}{x-2} = \frac{x-1}{(x-1)^2} \stackrel{x \neq 1}{\Leftrightarrow} \frac{2(x-2)^2}{(x-1)(x-2)} - \frac{x+4}{x-2} = \frac{x-1}{(x-1)^2} \Leftrightarrow$$

$$\frac{2(x-2)}{x-1} - \frac{x+4}{x-2} = \frac{1}{x-1} \Leftrightarrow 2(x-2)^2 - (x+4)(x-1) = x-2 \Leftrightarrow$$

$$2x^2 - 8x + 8 - x^2 + x - 4x + 4 - x + 2 = 0 \Leftrightarrow x^2 - 12x + 14 = 0.$$

Η εξίσωση έχει $\Delta = (-12)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 14 = 144 - 56 = 88$ και επομένως ρίζες

$$x_{1,2} = \frac{12 \pm \sqrt{88}}{2} = \frac{12 \pm 2\sqrt{22}}{2} = 6 \pm \sqrt{22}, \text{ δεκτές και οι δύο.}$$

Θέμα 4^ο:

A. Πρέπει:

$$5 - |1 - x| \geq 0 \text{ (1) και } |x + 2| \geq 0 \text{ (2)}$$

Από (1) είναι:

$$|1 - x| \leq 5 \Leftrightarrow -5 \leq 1 - x \leq 5 \Leftrightarrow -6 \leq -x \leq 4 \Leftrightarrow -4 \leq x \leq 6 \text{ (3)}$$

Από (2) είναι:

$$|x + 2| \geq 1 \Leftrightarrow x + 2 \leq -1 \text{ ή } x + 2 \geq 1 \Leftrightarrow x \leq -3 \text{ ή } x \geq -1 \text{ (4)}$$

Απ' τη συναλήθευση των (3) και (4) έχουμε:

$$\mathbf{-4 \leq x \leq -3 \text{ ή } -1 \leq x \leq 6}$$

επειδή x ακέραιος είναι: $x = -4, -3, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6$.

B. Το τριώνυμο έχει

$$\begin{aligned} \Delta &= 4^2 - 4(\lambda + 1)(\lambda - 2) = 16 - 4\lambda^2 + 8\lambda - 4\lambda + 8 = -4\lambda^2 + 4\lambda + 24 = \\ &= -4(\lambda^2 - \lambda - 6) \end{aligned}$$

1. Για να είναι το τριώνυμο πάντα θετικό πρέπει $\Delta < 0$ και $a > 0$ δηλ.

$$\begin{cases} -4(\lambda^2 - \lambda - 6) < 0 \\ \lambda + 1 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \lambda^2 - \lambda - 6 > 0 \\ \lambda > -1 \end{cases} \stackrel{\text{ομόσ.}}{\Leftrightarrow} \begin{cases} \lambda < -2 \text{ ή } \lambda > 3 \\ \lambda > -1 \end{cases} \text{ άρα } \lambda > 3.$$

2. Θα έχει άνισες ρίζες όταν : $\Delta > 0$ δηλ.

$$-4(\lambda^2 - \lambda - 6) > 0 \Leftrightarrow \lambda^2 - \lambda - 6 < 0 \stackrel{\text{ετερ}}{\Leftrightarrow} \mathbf{-2 < \lambda < 3 \text{ και } \lambda \neq -1}$$

Γ. Η παράσταση h ορίζεται όταν:

$$\begin{cases} x^2 - 4 \geq 0 \\ 12 - x - x^2 \geq 0 \end{cases} \stackrel{\text{ομόσ.}}{\Leftrightarrow} \begin{cases} x \leq -2 \text{ ή } x \geq 2 \\ -4 \leq x \leq 3 \end{cases} \text{ άρα } \mathbf{-4 \leq x \leq -2 \text{ ή } 2 \leq x \leq 3}$$